

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03566/2014-ERU

V Ostravě dne 10. dubna 2014

Č. j. 03566-4/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-03566/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **VHS Bohemia a.s.**, se sídlem Brno – Lesná, Haškova 153/17, PSČ: 638 00, IČ: 47910305, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **VHS Bohemia a.s.**, se sídlem Brno – Lesná, Haškova 153/17, PSČ: 638 00, IČ: 47910305, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Polnička, u domu č. p. 103, zemní práce v souvislosti se stavbou části vodního díla „Splásková kanalizace Polnička – část 3“, když při výkopu rýhy pro kanalizační stoku za pomoci strojního mechanismu došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, čímž došlo k poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti **VHS Bohemia a.s.**, se sídlem Brno – Lesná, Haškova 153/17, PSČ: 638 00, IČ: 47910305, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 35 000 Kč** (slovy: třicet pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03814.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti **VHS Bohemia a.s.**, se sídlem Brno – Lesná, Haškova 153/17, PSČ: 638 00, IČ: 47910305, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03814.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 16. ledna 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, kontrolu ve věci poškození středotlakého plynovodu PE DN 63 v katastrálním území obce Polnička. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 19. února 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost VHS Bohemia a.s., se sídlem Brno – Lesná, Haškova 153/17, PSČ: 638 00, IČ: 47910305, (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti byly dostatečně zjištěny, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Bylo zjištěno, že stavebně technická činnost účastníka řízení byla realizována na základě pravomocného stavebního povolení, které vydal dne 29. března 2013, č. j. [REDAKCE], Městský úřad Žďár nad Sázavou, Odbor životního prostředí. Výše uvedené stavební povolení se týkalo provedení části stavby vodního díla „Splašková kanalizace Polnička – část 3“. Účastník řízení tak prováděl svoji činnost na povolené stavbě.

Účastník řízení prováděl část stavby vodního díla „Splašková kanalizace Polnička – část 3“ na základě smlouvy o dílo ze dne 30. března 2012 uzavřené s Obcí Polnička. Dne 7. listopadu 2012 byl sepsán Zápis o předání a převzetí staveniště, kdy předmětem předání, respektive převzetí staveniště, byla výše uvedená stavba.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z Vyjádření o existenci plynárenského území v zájmovém území výstavby s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ze dne 7. března 2012, č. [REDAKCE], z informativního zákresu situace do mapových podkladů, z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště a z příslušné projektové dokumentace. Účastníkovi řízení byla přesná trasa vedení plynárenského zařízení známa, neboť bylo dne 31. července 2013 provedeno vytyčení trasy plynárenského zařízení barvou na osu potrubí, což účastník řízení doložil Protokolem o vytyčení plynárenského zařízení

ze dne 31 července 2013, který obsahuje písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Dne 12. srpna 2013 prováděl účastník řízení v obci Polnička, u domu č. p. 103, zemní výkopové práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63. K samotnému poškození předmětného plynovodu, který byl uložen souběžně s trasou nově budované kanalizace (stoka "IB"), došlo v místě, kde účastník řízení prováděl výkop pro kanalizační stoku, při které došlo lžící zemního stroje k poškození (nakopnutí) předmětného plynovodu. O této události byl učiněn zápis do stavebního deníku.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku tohoto poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] k úniku plynu do ovzduší o objemu 144 m³ v délce trvání 10 minut. Současně byla přerušena dodávka zemního plynu pěti konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl dne 12. srpna 2013 s využitím strojního mechanismu zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Správní orgán prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z Vyjádření o existenci plynárenského území v zájmovém území výstavby s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ze dne 7. března 2012, č. [REDAKCE], z informativního zákresu situace do mapových podkladů, z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště a z příslušné projektové dokumentace. Účastníkovi řízení byla přesná trasa vedení plynárenského zařízení známa, neboť bylo dne 31. července 2013 provedeno vytyčení trasy plynárenského zařízení barvou na osu potrubí, což účastník řízení doložil Protokolem o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 31. července 2013, který obsahuje písemné vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení tak měl dostatek informací o tom, že na území, kde byly předmětné práce prováděny, se nachází zařízení plynárenské distribuční soustavy, a věděl, že se má v ochranném pásmu plynárenského zařízení chovat určitým způsobem.

Ve Vyjádření o existenci plynárenského území v zájmovém území výstavby ze dne 7. března 2012, č. [REDAKCE], a ve stavebním povolení ze dne 29. března 2012 jsou uvedeny následující podmínky: „Při provádění stavebních činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodné nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.“ Z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 31. července 2013 plyne, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu měl účastník řízení provádět ručně a takovým způsobem, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny plynovodního potrubí. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, kdy v rozporu s výše uvedenými podmínkami došlo k poškození předmětného plynovodu za pomoci strojního mechanismu. Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu plynárenské soustavy i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Účastník řízení, vzhledem k tomu, že k aktivnímu zásahu na plynárenském zařízení

došlo, tak nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 12. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Polnička, u domu č. p. 103, výkopové zemní práce v souvislosti se stavbou vodního díla „Splášková kanalizace Polnička – část 3“, když při výkopu rýhy pro výše uvedenou stavbu za pomoci strojního mechanismu došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení a způsobil únik plynu do ovzduší v množství vyjádřené hodnotou 144 m³ a přerušil dodávku plynu do 5 odběrných míst. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost jeho jednání spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl

spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení o existenci plynárenského zařízení věděl a měl k dispozici podmínky obsažené ve Vyjádření o existenci plynárenského území v zájmovém území výstavby ze dne 7. března 2012, č. [REDAKCE], ve stavebním povolení ze dne 29. března 2013 a v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 31. července 2013, ze kterých jednoznačně plyne, že zemní práce prováděné v blízkosti plynárenského zařízení musí být prováděny ručně bez použití strojního mechanismu. Účastník řízení v rozporu s těmito podmínkami prováděl stavbu předmětného vodního díla za použití strojního mechanismu, kdy v důsledku této činnosti došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení. K dané skutečnosti přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE DN 63, přičemž došlo k úniku plynu v celkové hodnotě 144 m³. V souvislosti s poškozením daného plynovodu byla přerušena dodávka pěti konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil. Správní orgán k této skutečnosti tak nepřihlédl ani jako k přitěžující, ani jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 10 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla účastníkem řízení uhrazena v plné výši.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

V neposlední řadě přihlédl správní orgán k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu u spodní hranice zákonného rozpětí, nelze v případě správního trestání právnické osoby ani fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty byla zjevně nepřiměřená či že by mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 35 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly